

# Referat

07. maj 2018

<b>Emne</b>	Møde i aftagerpanelet for designstudier ved SDU
<b>Dato og tidspunkt</b>	Tirsdag, den 24. april, 2018, kl 11-14.30 (frokost kl. 12-13)
<b>Sted</b>	<b>Syddansk Universitet, Universitetsparken 1, Kolding, Lokale 61.01</b>
<b>Inviterede</b>	Britt Zophia Dam (Carl Hansen & Søn), Jakob Frederiksen (Fiberby), Jakob Nørregaard (Designit), Christian Holmsted Olesen (Designmuseum Danmark), Christina Rauh Oxbøll (Keramikmuseum Danmark), Elisabetta Bjerregaard (PBA Consulting), Allan Kruse (Johannes Torpe Studios), Astrid Skou Nyeng (SDU RIO), Toke Riis Ebbesen (SDU), Michael Dichow Lund (SDU), Lene Dreisig Sørensen (SDU), Niels Peter Skou (SDU), Hans Christian Jensen (SDU), Kristina Øland Ilskov (SDU), Alexander Møller Rendbo (SDU), Else Skjold (Designskolen Kolding), Elin Brandi Sørensen (SDU), Adriana Maria Hansen (SDU), Anne Gadeberg (SDU)
<b>Afbud fra</b>	Afbud fra Kamilla Frank (Region Syd), Abalone Varming (DesignDanmark), Helene Bak (Brandstorm), Maj-Britt Fabricius Fransen (Herning Kommune), Ulla Johanne Johansson (Aller Bolig), Rasmus Markholt (Louis Poulsen)
<b>Dagsorden sendt til orientering til</b>	Per Krogh Hansen (SDU), Pernille Dahl Kragh (SDU), Anne Lyngroes (SDU), Søren Wind Eskildsen (SDU)
<b>Mødeleder</b>	Stina Teilmann-Lock (SDU)

Stina Teilmann-Lock  
stel@sdu.dk  
M 29804131

## 1. Velkomst

### Herunder præsentationsrunde

Stina byder velkommen og takker for fremmødet. Hun fortæller at aftagerpanelmøderne holdes en gang om året, og at det tidligere har været Mads Folkmann, der stod for møderne, og hun meddeler at hun nu i kraft af stilling som studieleder for Kandidatuddannelserne i Design har overtaget opgaven, at videreføre disse møder.

Stina præsenterer dagsordenen og fortæller, at aftagerpanelet i dag stilles en ret fri opgave – nemlig at brainstorme omkring efteruddannelse. I modsætning til sidste år, hvor akkreditering af uddannelserne var hovedtemaet, er der således ingen bundne punkter på dette års dagsorden.

Deltagerne præsenterer sig bordet rundt.

## 2. Orientering og drøftelse

Status for designuddannelserne, herunder optag, tiltag og viden om dimittenderne samt aktuelle tiltag og omstændigheder

### 2.1. BA Designkultur og økonomi (start 2006) og BA Designkultur (start 2013 – ren humanistisk)

Niels Peter forklarer, hvorfor Designuddannelserne er repræsenteret ved to studieledere:

”Designstudierne er skiftet til at være en humanistisk uddannelse. Man ønskede ikke længere at have en studieleder og en vicedirektør. Derfor har vi i stedet en ny opdeling, hvor kandidaterne og bachelorerne er opdelt.”

Herefter præsenterer Niels Peter Bacheloruddannelserne:

”Vi har to bacheloruddannelser. Den ene er Designkultur og økonomi, som er en 2-faglig uddannelse med en kombination af erhvervsøkonomi og humaniora. Dette er moderuddannelsen, det vil sige den de andre er udsprunget fra. Derfor er det også en ret stor uddannelse.”

”I 2015 har vi åbnet op for en modeprofil, som gør det muligt at tone uddannelsen. Der er således lagt nye veje ind gennem toningerne, der er opstået som en reaktion på at man fra ministeriets side ikke ønsker at udbyde flere forskellige nye uddannelser.”

”En anden mulighed er en særlig valgfagspakke, hvis man gerne vil læse en Cand.merc. Det vi har oplevet med den nye valgfagspakke fra erhvervsøkonomi, er at vores studerende har manglet nogle af de forudsætninger, der har været vigtige for, at det ikke bliver en form for stopklods for de studerende. Det er derfor også vigtigt, at de studerende kommer tidligt i gang med disse fag.”

”Den anden bacheloruddannelse er Designkultur, som er udsprunget af Designkultur og økonomi. På Designkultur er der et fokus på bl.a. by og bolig (arkitektur). De studerende tilbydes en række fællesfag med DKØ. Derudover tilbydes fag med fokus på kommunikation, kultur og æstetik.”

”Designkultur er den helt klassiske humanistiske uddannelse, der gør det muligt også at vælge humanistiske kandidatuddannelser fra andre studier – f.eks. Odense og År-

hus. Denne mulighed er der også mange studerende, der gør brug af.”

Niels Peter beretter om optag på bacheloruddannelserne: ”På uddannelsen arrangeres der testbaseret optag, hvor de studerende går til en prøve og skal skrive en motiveret ansøgning. På baggrund af dette afgøres det, hvem der optages. På den måde får vi mulighed for at få en fornemmelse af de studerendes baggrund, motivation og ønsker. Man kan således identificere, om der er tale om studerende, der på grund af deres interesser ville have større gavn af at søge ind på Designskolen. Testen har også indflydelse på, hvor velforbredte de nye studerende er.”

”Der er tendens til et stigende frafald på DKØ. En anden ting er studietiden. De studerende bliver mindre forsinkede, men flere falder fra. Der er en frafaldsprocent på 27% på DKØ. På DK er frafaldsprocenten lavere. En årsag til dette kan være, at når man vælger en ren humanistisk uddannelse, så er man måske mere sikker på, at det er det man vil. Der er således tale om et mere bevidst valg pga. ”skræmmekampagnen”, hvor man har hørt så meget om, at det ikke er sikkert, at der er arbejde til humanister.”

Hans tilføjer som kommentar til det stigende frafald: ”Det store frafald kom også, fordi vi er begyndt at optage flere studerende – også studerende med et lavere snit.”

Lars spørger, om frafaldet på kvote 2 er lavere end på kvote 1, og Niels Peter svarer, at det endnu ikke har været muligt at se et klart mønster. Astrid tilføjer: ”uddannelsesloftet kan måske også være en forklaring på det større frafald, fordi folk er bange for at have valgt forkert. Det kunne være interessant at se, hvornår frafaldende kommer – de lader til at komme senere i forløbet.

Jakob N opfordrer Niels Peter til at fortælle mere om testen. Niels Peter fortæller, at det testbaserede optag kun er aktuelt for kvote 2 optag. Det består af en UNI-test, som er en multiple-choice-test. En meget generel test som alle er igennem. Derudover skal de studerende lave en motiveret ansøgning. Der måles således på motivation og viden, men også på skriftlig sprogfærdighed, fordi uddannelsen har mange skriftlige opgaver undervejs.

Jakob F: "Har I et system, der følger op på de tests, de laver i starten, sammenlignet med deres niveau når de er færdige som kandidater, så I kan se, om I optog dem på baggrund af de rigtige kriterier?"

Niels Peter: "det er stadig meget nyt – i år et det første år, vi kører testbaseret optag, så vi har endnu ingen konkrete resultater."

Hans: "der vil blive lavet central statistik. Vi har white book, hvor der meget detaljeret holdes øje med dette."

Elin: "der har været andre studier, hvor man har afprøvet det testbaserede optag, og det virkede så godt, at man har valgt at videreføre det til andre studier."

Hans: "det testbaserede optag har bl.a. vist sig at føre til en bedre gennemførselsprocent og bedre performance, hvilket er en af årsagerne til, at man har valgt at gennemføre det for hele SDU."

## 2.2. KA Designstudier (start 2013 – ren humanistisk uddannelse).

Stina præsenterer kandidatuddannelsen Designstudier: "På Designstudier lægges der særlig vægt på det formidlingsmæssige. Der er tale om relativt små optag – i år er der f.eks. planlagt 20 pladser som også tæller retskrav for vores egne bachelorstuderende. Studiet består dels af fortolkningsfag og formidlingsfag, og der er også mulighed for praktik og udlandsophold."

Jakob N: "Hvor mange tager praktik?"

Stina: "Der er flest, der tager valgfag, men der er tiltagende tendens til praktikorienteret forløb." Niels Peter bekræfter, at der er flere og flere der vælger praktik og udlandsophold.

## 2.3. KA Designledelse (start 2007 – har et ekstra ben på Designskolen)

Stina præsenterer kandidatuddannelsen Designledelse. Hun fortæller bl.a. at uddannelsen er en Cand.mag.-uddannelse, og Hans uddyber, at dette skyldes, at den in-

deholder for lidt økonomi til at den kan få en cand.merc.-titel.

Stina fortæller endvidere, at Designledelse er en 3-faglig uddannelse delt mellem humaniora, samfundsvidenskab og designskolen, og at fokus ligger på det organisatoriske.

”På Designledelse er der et bredere optag end på Designstudier, og der er heller ingen bachelorer, der har retskrav på denne uddannelse. Der er planlagt 40 pladser, og der lægges vægt på karakter og motiveret ansøgninger ved optag.”

Til sidst præsenterer Stina progressionsmodellen og forklarer bl.a. at 3. semester er et mobilitetsvindue, hvor man ligesom på Designstudier har mulighed for projektorienteret forløb, hvilket bl.a. fremmes ved, at man som noget nyt kan følge faget Antropologi som fjernstudie).

### 3. Workshop om efteruddannelse

På Institut for Design og Kommunikation er der planer om at udvikle nye efter- og videreuddannelser. Vi vil gerne have aftagerpanelets input hertil. Skal det fx være om designledelse, designantropologi eller designtænkning? Indlæg fra aftagerpanelets medlemmer om markedet for efteruddannelse indenfor brancherne: efterspørgsel, forventninger, ønsker, krav, praktikaliteter, indhold, fremtiden?

Stina indleder punkt 3 på dagsordenen med at forklare, at punktet er tænkt som en workshop:

”Det er tænkt som en mulighed for, at vi kan diskutere, hvad der er et marked for, og vi kan drøfte, hvordan udbud af efteruddannelse ser ud i jeres optik. I skal således give et bud på, hvad det er, I har brug for.”

Stina nævner New Nordic som inspiration:

”New Nordic er et talentprogram, som de studerende kan deltage i. I forbindelse med designtænkning kan man overveje om New Nordic kan tænkes ind som substans? Fokus på designantropologi kunne også være et muligt tiltag, men det er op til aftagerpanelet at beslutte, hvad der er relevant.”

Jacob N: ”Hvor kommer tanken om efteruddannelse fra?”

Hans: ”Dels som en følge af dimensionering og som et ønske om at

afsætte viden og bevare studierne.”

Aftagerpanelet sætter sig herefter sammen i grupper af tre og diskuterer spørgsmålet i 20 min, hvorefter Stina opfordrer grupperne til at fremlægge, hvad de har talt om, og også gerne at komme med input, man ikke har nået at drøfte.

Niels Peter: ”Vi har snakket om hele undervisningsområdet. Designmuseet kan ikke følge med efterspørgslen. Vi har fokus på gymnasie-lærer, men seminarlærer kunne man også fokusere på. Det der er vores styrke er vores humanistiske designhistoriske viden og mængden af folk, der ved noget om det, så det ikke bliver personbåren viden.” Niels Peter nævner Designjura, som et eksempel på mere personbåren viden, og fortæller videre:

”Der er snak om at lave et Designuniversitet, som skal bestå af et stort samlet kursusudbud, og det ville helt klart være oplagt, at vi var en del af dette. Vi talte os også varme på bæredygtighed, som er et tema, der har stor politisk bevågenhed. I samarbejde med designskolen kan vi bl.a. tilbyde: cirkulær økonomi samt forhold mellem teknologi og bruger. Desuden har vi et miljø, hvor vi har en ret omfattende pakke.”

Else: ”vi har talt os frem til en pakke, som er en forlængelse af de kompetenceprofiler, der er på stedet, hvor det er muligt at skabe en god synergi i samarbejdet med designskolen.” Else præsenterer ”pakken”, der skulle indeholde følgende punkter:

Strategisk design (som det overordnede)

Designantropologi

Designkultur.

Samfundsfagselementer

”Ved at kombinere disse fokusområder skaber man en samlet pakke, og man kunne derudover tilknytte et valgfag med fokus på bæredygtighed. Det handler i den forbindelse om at lave en generisk valgfagsbeskrivelse, hvor de kompetencer, der er her i forvejen indgår.”

Else fortæller desuden, at gruppen forestiller sig, at der skal være helt almindelige arbejdstider, da dette er at foretrække bemandingsmæssigt. Gruppen har ligeledes diskuteret, om det skulle være en diplom eller en masteruddannelse.

Michael fortæller i den forbindelse, at SDU ikke udbyder diplomuddannelser: ”Det er professionshøjskolerne, der har ret til at udbyde diplomuddannelserne, mens SDU tager sig af masteruddannelserne. Der er ganske vist sket et skred, på særlige områder, men generelt er det sådan, at diplomuddannelser er på bachelorniveau og masteruddannelser er på kandidatniveau.”

Hans: "vi har talt om de generelle betingelser, der skal være tilstede og diskuteret, hvad det er, der kan gøre efteruddannelse attraktivt. Noget af det vigtigste er en vis grad af eksklusivitet. Det er vigtigt, at man kan blive ajourført med viden, man ikke ellers har tilgang til. F.eks. inden for design og ledelse, hvor man bliver bibragt viden om design og ledelse, som ikke kan fås andre steder. Det kunne være et ledelsesredskab, som ikke er i standardpakken. Designantropologi ville det også være interessant, hvis det er relevant for de organisatoriske udviklinger."

Allan: "Det er vigtigt at kigge på, hvilke ressourcer, der mangler? Man tror designere har det bedst med at være en lukket gruppe, men samarbejde på tværs af afdelinger er vigtigt. Derfor kunne salg og især marketing være en mulig efteruddannelse, for de forstår ikke, at de har brug for design. Design er et fortællende element, men det tænker man ikke så meget over. Marketing siger: nu skal vi ramme den og den målgruppe – tidligere har det været salg, der har styret fortællingen, men nu er det vigtigt med et tættere samarbejde. I den forbindelse er det ledelsen man skal overbevise, og det gøres bedst ved at vise dem det – invitere dem."

Elin pointerer at Allans forslag lugter lidt af virksomhedsspecifikke forløb og spørger, om man kan skræddersy et program til en virksomhed? Else svarer, at de har god erfaring med skræddersyede forløb på Designskolen.

Hans: "Et er, hvad der er en god ide. Noget andet er at få de ansatte til det. Der må være meget ping-pong frem og tilbage, for at man kan holde styr på det. Derfor er det er vigtigt med stor interesse og opbakning."

Allan oplever underuddannelse i forhold til faget og pointerer, at man er nødt til at tænke hele vejen rundt: "Det er et meget stort puslespil for at kunne ramme markedet. I dag har man ikke indkapslede markeder som i 30'erne. Man tænker, at alle andre tænker ligesom os, men sådan er det ikke. Det handler om at finde ud af, hvordan man arbejder sammen, hvis folk ikke er åbne."

Elin: "Det er vigtigt at deltagerne kan se formålet og nytteværdien af kurserne. Derfor bør efteruddannelse også tage afsæt i virksomheden og deres egne produkter, så det omsættes til noget for dem. Det kan ikke nytte at bruge gamle cases." Elin fortæller også, at man på samf. er ved at prøve at oprette en HD i innovation (med designtænkning), og at der ligeledes pusles med en master i co-creation.

Jakob N mener, det er vigtigt, at det er nemt for virksomhederne at have en medarbejder, der går ind i efteruddannelse. Det er ligeledes vigtigt at være firstmover. "Vi savner den umiddelbare mavefølelse, fordi det bliver meget metodeorienteret. Det behøver ikke være så fag-fagligt. Industrivirksomhederne har et stort behov for meget af det samme, og de har arbejdet med designtænkning i mange år." Jakob lægger desuden vægt på, at man bør udbyde en kortsigtet pakke, således at der hurtigt opbygges viden, som virksomhederne får tilbage. "Hellere hårdt og kort. F.eks. en måned eller to, hvor medarbejderne har nogle forløb om eftermiddagen eller i weekenderne. Det skal i hvert fald være placeret uden for arbejdstiden."

Christian: "Det vigtigste er at være opmærksom på behovet. Kom ud og tag snakken og inviter virksomhederne ind. På grund af arbejdspræs og familieliv kan det være svært, så det er måske moduler, der er vejen frem." Som relevant emne nævner Christian bl.a. projektlejelse, som kunne have en designtoning.

Jakob N nævner at sammensmeltning mellem det praktiske og det teoretiske er utrolig vigtigt. Han ser også social bæredygtighed som et vigtigt punkt, ligesom det er relevant med byudvikling og fokus på, hvordan man vil gøre det helt ned på interiørplan.

Anne: "Det kan også være vigtigt at have nogle store navne, der kan fungere som en form for galionsfigur."

Stina: "Ja, stjerneglans skal der til, og så kan man jo altid have et solidt program"

Britt Zophia peger på kommunikation, som et vigtigt emne. "Det er vigtigt at fokusere på, hvad der er særligt, når vi skal kommunikere design. Der er kommet mange fag ind omkring formidling, hvilket ellers kan være svært. Det er formidlingen jeg sidder med i mit nuværende arbejde, og så selvfølgelig PR og markedsføring. Hvis man ikke kan italesætte det, er det svært. Det kan i virkeligheden være ret lavpraktisk." Britt Zophia fortæller desuden, at der kan være stor forskel på, hvad der formidles i varehusene og i pressemeddelelser mm. "Derfor er det handy, at have en medarbejder der kan formidle hele historien."

#### 4. Formandskab

Det vedtages at Stina bliver formand for aftagerpanelet for det kommende år.



## 5. Eventuelt

Stina takker for deltagelse og alle de mange inputs, som er til stor hjælp. Til sidst opfordrer hun deltagerne til kort at komme med en vurdering af mødet. Var mødelængden passende? Levede mødet op til jeres forventninger?

Deltagerne føler generelt, at mødelængden var passende, og at det var fint at starte med en gennemgang af studierne. Deltagerne udtrykker ligeledes begejstring for Workshopformatet, som giver alle mulighed for at byde ind med noget.